

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

Навчально-науковий інститут архітектури, будівництва та землеустрою
Кафедра автомобільних доріг, геодезії та землеустрою



ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної роботи

Богдан КОРОБКО

2025 року

99» 08

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПРОСТОРОВЕ ПЛАНУВАННЯ ТЕРИТОРІЙ»

(назва навчальної дисципліни)

Підготовки

Бакалавр

(назва ступеня вищої освіти)

Освітньої програми

Публічне управління та адміністрування

(назва освітньої програми)

Спеціальності

281 Публічне управління та адміністрування

(код і назва спеціальності)

Полтава
2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Просторове планування територій» для студентів спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування, першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Складена відповідно до освітньої програми «Публічне управління та адміністрування», 2024 року.

Розробник: Литвиненко Т.П., професор кафедри автомобільних доріг, геодезії та землеустрою, к.т.н.

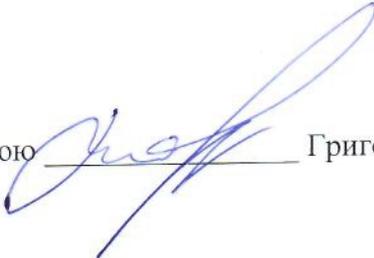
Погоджено:

Гарант освітньої програми  Аліна МИРОШНИЧЕНКО

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри автомобільних доріг, геодезії та землеустрою

Протокол від 28 серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри

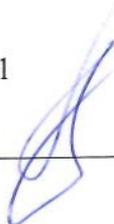
автомобільних доріг, геодезії та землеустрою  Григорій ШАРИЙ

28 серпня 2025 року

Схвалено навчально-методичною комісією

Навчально-науковий інститут архітектури, будівництва та землеустрою

Протокол від 29 серпня 2025 року № 1

Голова навчально-методичної комісії  Володимир КИРИЧЕНКО

29 серпня 2025 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		форма здобуття освіти	
		денна	
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування	вибіркова	
Загальна кількість годин – 180			
Модулів – 1	Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		4-й	
		Семестр	
		8-й	
Індивідуальне завдання – не передбачено	Ступінь вищої освіти бакалавр	Лекції	
		32 год.	
		Практичні	
		30 год.	
		Лабораторні	
		0 год.	
		Самостійна робота	
		118 год.	
Індивідуальна робота:			
0 год.			
Вид контролю:			
екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми здобуття освіти – 62/118

2. Мета навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Просторове планування територій» є вибірковою компонентою в освітньо-професійній програмі «Публічне управління та адміністрування» та має на меті набуття теоретичних знань та практичних навичок в питаннях просторового розвитку України та територіальних громад, використання нормативно-правової бази, документації з просторового планування для забезпечення сталого розвитку територіальної громади з додержанням принципу збалансованості державних, громадських та приватних інтересів та з урахуванням концепції інтегрованого розвитку їх території, зокрема зміцнення інституційної та економічної спроможності, покращення рівня життя їх мешканців, ефективного управління територіальним потенціалом та основ його правового забезпечення.

В процесі вивчення навчальної дисципліни «Просторове планування територій» у здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Публічне управління та адміністрування» формуються наступні програмні компетентності:

Інтегральна компетентність (ІК) – Здатність розв’язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

- ~ здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями;
- ~ здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
- ~ здатність працювати в команді;
- ~ здатність планувати та управляти часом;
- ~ вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- ~ здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- ~ навички міжособистісної взаємодії;
- ~ здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності);
- ~ здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

- ~ здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів;
- ~ здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки;
- ~ здатність використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні ІКТ;
- ~ здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій;
- ~ здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності;
- ~ здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати;
- ~ здатність впроваджувати інноваційні технології;
- ~ здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування;
- ~ здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення навчальної дисципліни «Просторове планування територій» є здобуті результати навчання із дисциплін першого (бакалаврського) рівня, які мають бути попередньо опановані.

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

Формулювання результатів навчання із дисципліни «Просторове планування територій» базується на результатах навчання, визначених освітньою програмою «Публічне управління та адміністрування» (програмних результатах навчання), відповідно до матриці відповідності програмних результатів, зокрема:

- ~ використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства;
- ~ знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування;
- ~ знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування;
- ~ знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування;
- ~ уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції;
- ~ уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування;
- ~ уміти коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов.

Формулювання результатів навчання має зазначати рівень їх сформованості, наприклад, через їх достатність для вирішення певного класу завдань професійної діяльності та/або подальшого навчання за освітньою програмою.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	ЄКТС значення	Оцінка за національною шкалою	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90 – 100	A	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	Високий, що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.

82 – 89	B	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній, що забезпечує здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74 - 81	C	Добре	Здобувач загалом добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній, конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.
64 - 73	D	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постановку стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усунути за допомогою викладача.	Середній, що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.

60 – 63	E	Достатньо	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постановку стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень і володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використанням основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній, що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни.
35 - 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену/ диф.залику	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	Низький, не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену/залику.	Незадовільний, здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- ✓ поточний контроль
 - ~ доповідь
 - ~ виконання практичних завдань
 - ~ тестування
 - ~ виконання завдань самостійної роботи
- ✓ модульний контроль
 - ~ тестування
- ✓ підсумковий контроль
 - ~ семестровий екзамен.

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПРОСТОРОВОГО ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ

Тема 1. Загальні засади стратегічного планування розвитку територій в Україні.

Стратегічні завдання розвитку території України. Національна система планування розвитку територій. Концепція регіонального розвитку. Генеральна схема планування території України.

Практичне заняття № 1.

Тема 2. Концепції, теорія та історія просторового планування розвитку територій.

Принципи стратегічного планування сталого територіального розвитку. Етапи стратегічного планування сталого територіального розвитку. Національний, регіональний та місцевий рівні просторового планування.

Практичне заняття № 2.

Тема 3. Особливості планування просторового розвитку територій в закордонних країнах. Історія, сучасний стан та перспективи розвитку.

Узгодженість із національними та загальноєвропейськими стратегічними документами. Поліцентризм і метрополізація – системні цілі просторового розвитку ЄС. Європейські підходи до управління розвитком регіону.

Практичне заняття № 3.

Тема 4. Законодавча та нормативно-правова база просторового планування в Україні.

Комплексна система правових норм і регуляторних документів, що забезпечують організацію та управління територіями на всіх рівнях - від національного до місцевого.

Практичне заняття № 4.

Тема 5. Соціально-економічні передумови містобудівного розвитку в Україні.

Основні проблеми та передумови розвитку міст в Україні. Сучасний стан розвитку міст України та завдання його вдосконалення. Територіальний розвиток міст та їх основні планувальні форми.

Практичне заняття № 5.

Змістовий модуль 2. ПРОСТОРОВЕ ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД.

Тема 6. Територіальний аспект формування ТГ та їх просторовий розвиток.

Аналіз процесу децентралізації влади та добровільного створення з сіл, селищ та міст об'єднаних територіальних громад з метою забезпечення раціонального використання земельних ресурсів та управління ними. Проблеми в управлінні земельними ресурсами на території ТГ.

Практичне заняття № 6.

Практичне заняття № 7.

Тема 7. Сучасні тенденції, рекомендації та вдосконалення в просторовому плануванні розвитку територіальних громад.

Інтегрований підхід до планування. Громадська участь та прозорість процесів. Діджиталізація процесів планування. Розвиток інфраструктури та транспортної доступності. Екологічна стійкість і захист природних ресурсів. Фінансова стійкість і інвестиційні

механізми. Адаптивність та гнучкість планування. Підвищення якості урбаністичного дизайну.

Практичне заняття № 8.

Практичне заняття № 9.

Тема 8. Роль і значення просторового планування в успішному функціонуванні та розвитку територіальних громад.

Комплексні плани, стратегії та проекти просторового розвитку території громади. Комплексний план просторового розвитку території громади – як одночасно містобудівна документація на місцевому рівні та документація із землеустрою. Цілісний (комплексний) просторовий розвиток населених пунктів як єдиної системи розселення і території за їх межами. Вишукувальна, містобудівна та землевпорядна частини Комплексного плану.

Практичне заняття № 10.

Практичне заняття № 11.

Тема 9. Дослідження та оцінка стану територіальної громади як основа планування її розвитку.

Застосування геоінформаційних технологій (ГІС). Розроблення містобудівної документації в цифровій формі як набору профільних геопросторових даних. Атрибутивний (непросторовий) аналіз. Просторовий аналіз. Стратегічні цілі аналізу даних за допомогою ГІС. Приклад здійснення обох видів ГІС-аналізу при розробленні комплексного плану.

Практичне заняття № 12.

Практичне заняття № 13.

Тема 10. Залучення громади до процесів просторового планування розвитку територіальних громад.

Комунікування процесу розроблення комплексних планів, інших видів містобудівної документації на місцевому рівні. Нова Лейпцизька Хартія 2020 року. Партисипація та спільнотворення. Національна стратегія із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року. Партисипаційний проектний план. Обговорення з громадою і погодження ескізу проектних рішень, спрямованих на досягнення індикаторів розвитку території.

Практичне заняття № 14.

Практичне заняття № 15.

8. Структура навчальної дисципліни для денної форми навчання

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовний модуль 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПРОСТОРОВОГО ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ						
Тема 1. Загальні засади стратегічного планування розвитку територій в Україні.	16	2	2			12
Тема 2. Концепції, теорія та історія просторового планування розвитку територій.	16	2	2			12
Тема 3. Особливості планування просторового розвитку територій в закордонних країнах. Історія, сучасний стан та перспективи розвитку.	16	2	2			12
Тема 4. Законодавча та нормативно-правова база просторового планування в Україні.	16	2	2			12
Тема 5. Соціально-економічні передумови містобудівного розвитку в Україні.	16	2	2			12
Разом за змістовним модулем 1	80	10	10			60
Змістовний модуль 2. ПРОСТОРОВЕ ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД.						
Тема 6. Територіальний аспект формування ТГ та їх просторовий розвиток.	22	6	4			12
Тема 7. Сучасні тенденції, рекомендації та вдосконалення в просторовому плануванні розвитку територіальних громад.	20	4	4			12
Тема 8. Роль і значення просторового планування в успішному функціонуванні та розвитку територіальних громад.	20	4	4			12
Тема 9. Дослідження та оцінка стану територіальної громади як основа планування її розвитку.	20	4	4			12
Тема 10. Залучення громади до процесів просторового планування розвитку територіальних громад.	20	4	4			10
Разом за змістовним модулем 2	100	22	20			58
Усього годин	180	32	30			118

9. Перелік питань для семінарських занять

Тема заняття та перелік питань	Кількість годин
	для денної форми
Семінарські заняття не передбачені	

10. Перелік питань для практичних занять

Тема заняття та перелік питань	Кількість годин
	для денної форми
<p>Практичне заняття 1. Стратегії розвитку територій на різних рівнях. Описово-аналітична частина стратегії сталого розвитку території. Складання SWOT-аналізу Визначення цілей та завдань стратегії просторового розвитку територій.</p>	2
<p>Практичне заняття 2. Просторове планування в новому адміністративно-територіальному поділі України. Нова ієрархія планування. Основні складові регіонального планування території.</p>	2
<p>Практичне заняття 3. Функціональне зонування територій Категорії земель Цільове призначення земель та вид використання Функціональне зонування територій та вимоги до них.</p>	2
<p>Практичне заняття 4. Принципи раціонального використання земель Заходи збереження природних ресурсів. Створення сприятливих умов для розвитку інфраструктури та поліпшення якості життя населення.</p>	2
<p>Практичне заняття 5. Вплив ресурсних обмежень на умови розвитку населених пунктів. Ресурсозберігальні містобудівні заходи. Генеральний план населеного пункту. Роль генерального плану в управлінні розвитком міст.</p>	2
<p>Практичне заняття 6, 7. Вихідні дані для розроблення комплексного плану та джерела вихідної інформації для його розроблення. Відомості про об'єкти Державного земельного кадастру; об'єкти нерухомого майна (крім земельних ділянок); речові права на нерухоме майно (включаючи земельні ділянки); обмеження у використанні земель; об'єкти лісового фонду; території та об'єкти природно-заповідного фонду та інші території екомережі; об'єкти Смарагдової мережі; об'єкти водного фонду та водно-болотні угіддя; мінерально-сировинні ресурси; об'єкти всевітньої спадщини, їх території та буферні зони; пам'ятки культурної спадщини, у тому числі археологічні, їх території та зони охорони; межі та правові режими використання історичних ареалів населених місць; історико-культурні заповідники, історико-культурні заповідні території та їх зони охорони; охоронювані археологічні території, музеї; населення; об'єкти виробничого комплексу; об'єкти виробничого і невиробничого комплексу; об'єкти інженерної інфраструктури. Джерела вихідної інформації для розроблення комплексного плану.</p>	4

Практичне заняття 8, 9. Проектні рішення комплексного плану. Визначення складу угідь. Віднесення земель до відповідних категорій. Межі та правові режими всіх режимоутворюючих об'єктів та всіх обмежень у використанні земель. Параметри територіального розвитку населених пунктів.	4
Практичне заняття 10, 11. Просторове планування розвитку територій громад під час та після війни: правові аспекти Вимоги до просторового планування громад із введенням в Україні правового режиму воєнного стану. Інтегровані та стратегічні підходи в просторовому плануванні в Україні. Оновлення містобудівної документації та наближення її до європейських вимог.	4
Практичне заняття 12, 13. Санація забудованих земель як інструмент сталого розвитку сільських населених пунктів Основні поняття та сутність санації забудованих земель. Процедура санації забудованих земель у розвинених країнах. Переваги санації забудованих земель.	4
Практичне заняття 14, 15. Вплив планування на сталий розвиток населених пунктів Вплив планування на сталий розвиток населених пунктів. Враховання екологічного чинника під час планування розвитку населеного пункту. Урахування економічних і соціальних прав громадян під час проведення планування територій населених пунктів.	4
Усього	30

11. Перелік питань для лабораторних занять

Тема заняття та перелік питань	Кількість годин
	для денної форми
Лабораторні заняття не передбачені	

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи студента є: навчитися користуватися нормативно-правовими актами, порівнювати їх та застосовувати на практиці.

У процесі самостійної роботи студенти мають навчитися користуватися бібліотечними фондами та електронними базами даних, знаходити й опрацьовувати сучасну наукову, навчальну та практичну літературу, узагальнювати отриману інформацію, складати конспекти, готувати аналітичні матеріали та пропозиції, що сприятимуть глибокому розумінню проблем правотворення та правозастосування.

- ~ Види самостійної роботи здобувача вищої освіти:
- ~ опрацювання лекційного матеріалу;
- ~ підготовка до практичних занять;

- ~ опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими у робочій програмі дисципліни;
- ~ підготовка до виконання модульної контрольної роботи (тестування);
- ~ відвідування консультацій відповідно до графіку консультацій кафедри;
- ~ підготовка до складання семестрового екзамену.

Питання для самостійного вивчення студентами

№ п/п	Перелік питань	Кількість годин
		для денної форми
Змістовний модуль 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПРОСТОРОВОГО ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ		
Тема 1. Загальні засади стратегічного планування розвитку територій в Україні		
1	Стратегія розвитку сільської територіальної громади.	6
2	Стратегія розвитку міської територіальної громади.	6
Тема 2. Концепції, теорія та історія просторового планування розвитку територій.		
3	Основні принципи сталого територіального розвитку	6
4	Концепції просторового планування регіонів: сталого розвитку територій, "міст-садів", компактних міст, поліцентричного розвитку території, функціонального зонування, інфраструктурного розвитку, адаптивного просторового планування.	6
Тема 3. Особливості планування просторового розвитку територій в закордонних країнах. Історія, сучасний стан та перспективи розвитку.		
5	Історія еволюції просторового планування розвитку територій	6
6	Засади Ольборзької Хартії міст Європи	6
Тема 4. Законодавча та нормативно-правова база просторового планування в Україні.		
7	Основні засади Законів України «Про регулювання містобудівної діяльності» та «Про планування і забудову територій»	6
8	Основні міжнародні нормативно-правові документи, які використовуються в Україні для просторового планування	6
Тема 5. Соціально-економічні передумови містобудівного розвитку в Україні.		
9	Соціально-економічна база розвитку населених пунктів.	6
10	Основні вимоги до сельбищної зони	6
Змістовний модуль 2. ПРОСТОРОВЕ ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД.		
Тема 6. Територіальний аспект формування ТГ та їх просторовий розвиток.		
11	Просторовий розвиток спроможних територіальних громад (СТГ).	6
12	Види кадастрів.	6
Тема 7. Сучасні тенденції, рекомендації та вдосконалення в просторовому плануванні розвитку територіальних громад.		
13	Зміна цільового призначення земельної ділянки	6
14	Встановлення (зміна) меж населеного пункту	6
Тема 8. Роль і значення просторового планування в успішному функціонуванні та розвитку територіальних громад.		
15	Розроблення та затвердження Комплексного плану з	6

	метою забезпечення сталого розвитку територіальної громади з додержанням принципу збалансованості державних, громадських та приватних інтересів та з урахуванням концепції інтегрованого розвитку території територіальної громади	
16	Межі та правові режими використання історичних ареалів населених місць, внесених до Списку історичних населених місць України.	6
Тема 9. Дослідження та оцінка стану територіальної громади як основа планування її розвитку.		
17	Поняття про стратегічну екологічну оцінку території громади (СЕО)	6
18	Основні поняття інвентаризації земель.	6
Тема 10. Залучення громади до процесів просторового планування розвитку територіальних громад.		
19	Порядок проведення громадських слухань щодо розгляду проектів просторового планування	5
20	Типові індикатори розвитку території.	5
	Разом	118

13. Індивідуальне завдання

Не передбачено планом, але здобувачі можуть виконати доповідь з теми за вільним вибором. Підготовка доповіді виконується в рамках самостійної роботи. Представлення доповіді відбувається на практичному занятті та оцінюється в рамках визначених критеріїв оцінювання даної програми.

Тематика для підготовки доповіді

1. Концепція «Smart City»: інтеграція ІТ-технологій у просторову структуру.
2. «Місто 15 хвилин»: як сучасне планування змінює підхід до мобільності та доступності послуг.
3. Сталий розвиток територій: екологічні, економічні та соціальні аспекти планування.
4. Компактне місто проти розростання: переваги та ризики кожної моделі.
5. Європейська хартія просторового планування: основні принципи та їх впровадження.
6. Новий урбанізм: повернення до традиційних форм забудови та пішохідної доступності.
7. Джентрифікація та ревіталізація: як оновлення старих районів змінює соціальний простір.
8. Геоінформаційні системи у просторовому плануванні: від картографії до моделювання.
9. Цифрові двійники міст: як віртуальні моделі допомагають уникати помилок у реальності.
10. Використання Big Data для аналізу переміщення населення та оптимізації транспортних мереж.
11. Дистанційне зондування Землі: моніторинг змін територій за допомогою супутників.
12. Стратегічна екологічна оцінка: інструмент запобігання негативному впливу на довкілля.
13. Блакитно-зелена інфраструктура: інтеграція водойм та парків у міське середовище.
14. Планування територій в умовах кліматичних змін: адаптація до підтоплень та спеки.
15. Рекреаційне зонування: як проектувати зони відпочинку без шкоди для природи.
16. Рекультивация промислових територій: друге життя занедбаних заводів.

17. Екологічний каркас території: збереження біорізноманіття в антропогенному ландшафті.
18. Поствоєнне відновлення України: принципи у просторовому плануванні.
19. Вплив децентралізації на просторовий розвиток територіальних громад.
20. Комплексні плани просторового розвитку громад: структура, значення та проблеми впровадження.
21. Планування прифронтових та деокупованих територій: безпековий аспект.
22. Реформа містобудівного законодавства в Україні: виклики та перспективи.
23. Партисипація в плануванні: як залучити мешканців до прийняття рішень.
24. Транспортно-орієнтоване проектування: розвиток міста навколо вузлів громадського транспорту.
25. Інклюзивність міського простору: планування з урахуванням потреб маломобільних груп.
26. Зонування як інструмент регулювання забудови: досвід США та Європи.
27. Розміщення промислових парків: логістичні та економічні критерії вибору території.
28. Збереження культурної спадщини в межах сучасного планування міст.
29. Демографічні прогнози як база для розрахунку потреб у житлі та інфраструктурі.
30. Вплив маятникової міграції на планування приміських зон (субурбанізація).

14. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни «Просторове планування територій» застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання, які поєднуються з сучасними інтерактивними технологіями. Це сприяє не лише засвоєнню теоретичних знань, а й формуванню практичних навичок та soft skills, необхідних майбутнім фахівцям у сфері права. Для забезпечення ефективності освітнього процесу використовуються сучасні інструменти та обладнання, серед яких мультимедійні засоби (проектор, інтерактивна дошка, комп'ютери), а також спеціалізоване програмне забезпечення. Під час занять застосовуються Microsoft Teams, Zoom, Google Meet для дистанційного навчання та консультацій, Moodle для організації навчального процесу, тестування та взаємодії зі здобувачами освіти.

Словесні методи навчання застосовуються під час лекцій та практичних занять для формування базових знань. Серед них – розповідь, що дозволяє викладачу логічно та доступно викладати матеріал із прикладами із муніципальної практики, пояснення для розкриття складних правових категорій, а також бесіда та дискусія, що забезпечують активну взаємодію зі здобувачами. Наочні методи сприяють візуалізації інформації та включають ілюстрації у вигляді схем, таблиць, презентацій і діаграм. Практичні методи орієнтовані на формування професійних навичок і включають аналіз кейсів, моделювання ситуацій, розв'язання ситуаційних задач.

Формування soft skills відбувається за допомогою роботи в малих групах, де здобувачі навчаються командній взаємодії, розподілу ролей та спільному прийняттю рішень. Важливими є ділові ігри та моделювання реальних професійних ситуацій, дебати й дискусії, що розвивають навички публічних виступів та аргументації. Для стимулювання творчого мислення використовуються мозкові штурми та квести, а кейс-методи дозволяють працювати з реальними прикладами з практики та шукати ефективні шляхи вирішення правових проблем. Застосування поєднання традиційних і сучасних методів навчання у викладанні дисципліни «Просторове планування територій» дає змогу сформувати у здобувачів не лише ґрунтовні теоретичні знання, а й практичні навички, критичне мислення та здатність до ефективної комунікації, що є важливими для успішної управлінської практики у сучасних умовах.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєнням студентами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань здобувачів під час практичних занять, представлення доповіді, оцінювання виконання самостійної роботи, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань студентів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому практичному занятті.

Модульний контроль має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмінь, що формують відповідний модуль. Модульний контроль реалізується шляхом узагальнення результатів поточного контролю знань і проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування), проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок аудиторних занять. На підставі результатів модульного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація).

Підсумковий контроль здійснюється у формі семестрового екзамену.

16. Розподіл балів, які отримують студенти

Схема нарахування балів* для денної форми здобуття освіти з навчальної дисципліни «Просторове планування територій» за видами робіт

Види робіт/контролю	Перелік тем														
	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10					
	Практичне заняття														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Виконання практичних завдань	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Тестування			2					2							
Виконання завдань самостійної роботи	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Модульний контроль					8										8
Всього за темами	2	2	4	2	10	3	5	3	11						
Доповідь	5														
Семестровий екзамен	50														
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100														

*В таблиці вказана максимальна кількість балів, які можна набрати за видами робіт

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами доповіді

Бали	Критерії оцінювання
5	Здобувач/ка вільно володіє науково-понятійним апаратом, вміє правильно його використовувати під час доповіді, може наводити приклади з посиланням на джерела. Питання розкрито повністю, присутні всі структурні елементи доповіді, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
2,5	Здобувач/ка добре володіє науково-понятійним апаратом, вміє правильно його використовувати під час доповіді, може наводити приклади з посиланням на джерела. Питання розкрито повністю, присутні всі структурні елементи доповіді, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
0	Відсутність підготовленої доповіді, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань

Бали для денної форми здобуття освіти	Критерії оцінювання
1	Виконано завдання практичної роботи в повному обсязі, належним чином оформлено висновки, в яких відображено здатність до практичного застосування отриманих знань.
0,5	Виконано завдання практичної роботи із несуттєвими помилками або не в повному обсязі, оформлено висновки, які частково розкривають практичне завдання.
0	Не виконано практичну роботу або виконано із суттєвими помилками.

Оцінювання тестування:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($0,5 \times 4 = 2$);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали для денної форми здобуття освіти	Критерії оцінювання
1	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
0,5	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, містить помилки та неточності, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із

суттєвими помилками.

**Шкала та критерії оцінювання виконання модульного контролю (тестування)
для денної форми навчання:**

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($1 \times 8 = 8$);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

**Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти
за результатами складання екзамену**

Завдання	Бали	Критерії оцінювання
1. 2 теоретичних питання. (кожне питання макс. 10 балів)	8-10	Питання розкрито повністю та правильно, відповідь чітка, логічно послідовна, висновки самостійні з наведенням прикладів, що свідчить про високий рівень засвоєння матеріалу відповідно до програмних результатів навчання.
	4-7	Питання розкрито в цілому, відповідь містить несуттєві помилки, що свідчить про середній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання
	0-3	Питання розкрито з суттєвими помилками, порушена логічність викладу матеріалу, відсутні висновки, неправильно використані наукові терміни, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.
2. Тестування	0-30	Кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($1 \times 30 = 30$), правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A – відмінно	5 – відмінно
82 – 89	B – дуже добре	4 – добре
74 – 81	C – добре	
64 – 73	D – задовільно	3 – задовільно
60 – 63	E – достатньо	
35 – 59	FX – незадовільно з можливістю повторного складання	2 – незадовільно
0 – 34	F – незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них:

при підсумковому контролі у вигляді екзамену 50 балів відведено на поточний

контроль, а 50 балів – на підсумковий.

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином :

- робота на практичних заняттях (усні відповіді, виконання практичних завдань, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 50 балів.

Присутність на лекціях, практичних не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів. При тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є семестровий екзамен. Здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

17. Методичне забезпечення

1. **Литвиненко Т.П.** Курс лекцій з дисципліни «Просторове планування територій» для студентів першого (бакалаврського) рівня освіти спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», Полтава, 2024 р. – 94 с.
2. **Литвиненко Т.П.** Методичні рекомендації для практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Просторове планування територій» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», Полтава, 2024 р. – 20 с.

18. Рекомендована література

Базова

1. Навчальний посібник з питань просторового планування для уповноважених органів містобудування та архітектури об'єднаних територіальних громад. (2023) Режим доступу : www.rdpa.regionet.org.ua/sp
2. Литвиненко Т.П. Планування розвитку територій: навч. посібник / Т.П. Литвиненко, В.В.Тимошевський, І.В. Ткаченко. – Полтава: ПолтНТУ, 2017. – 326 с.
<http://reposit.nupp.edu.ua/handle/PoltNTU/4968>
3. Просторове планування розвитку територіальних громад: конспект лекцій. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2024. 83 с.
4. Лабінська Г. Просторове планування в Україні. Навчально-методичний посібник. Львів, 2024. – 52 с.
5. Методичні рекомендації щодо розроблення комплексних планів просторового розвитку території територіальної громади та інших видів містобудівної документації на місцевому рівні - ТОВ “УКРНПЦІВІЛЬБУД” - К.: МІНРЕГІОН УКРАЇНИ, 2021.- 230 с.
6. Як розробити комплексний план громади: практичний посібник/ загальна редакція Сергія Кубаха – Київ, 2022. – 140 с.
7. Levy J. M., Hirt S. A., Dawkins C. J. Contemporary Urban Planning. 12th ed. Routledge, 2024. 456 p.
8. Purkarthofer E. Spatial Planning and the European Union: Europeanisation from Within. Routledge, 2025. 248 p.

Допоміжна

1. Tkachenko I., Pavlenko T., Lytvynenko T., Hasenko L., Kupriienko B. (2023). Street and Urban Road Network Geospatial Analysis: Case Study of the Poltava City, Ukraine. Lecture Notes in Networks and Systems, 808, 121-132 Scopus https://doi.org/10.1007/978-3-031-46877-3_11
2. Lytvynenko, T., Pavlenko, T., Kliepko, A., & Savchenko, V. (2025). Formation of an agro-ecological network in territories adjacent to borders with unfriendly countries. Сучасні проблеми Архітектури та Містобудування, (72), 163–177. <https://doi.org/10.32347/2077-3455.2024.68.163-177> (Категорія Б)
3. Apatenko T., Bezlyubchenko O., Lytvynenko T., Lvovska T. Features of Public Spaces Development in the Context of Shopping Complexes Formation // Lecture Notes in Civil Engineering, 2020, 73, 3-11 Scopus https://doi.org/10.1007/978-3-030-42939-3_1
4. Шарій Г.І., Одарюк Т.С., Гасенко Л.В. Історія розвитку землеустрою та земельного кадастру в Україні. – Полтава, Астроя, 2024.312 с.
5. Hasenko L.V., Lytvynenko T.P., Hasenko A.V., Dariienko V.V., Skrynnik I.O. Territorial aspect of forming united territorial communities // [IOP Conference Series: Materials Science and Engineering, Volume 708](https://doi.org/10.1088/1757-899X/708/1/012010), Reliability and Durability of Railway Transport Engineering Structures and Buildings. Kharkiv, Ukraine Scopus <https://doi.org/10.1088/1757-899X/708/1/012010>
6. Pavlenko T., Lytvynenko T., Ivasenko V., Zyhun A. Design Principles for Inclusive Environment of Urban Agrotechnical Eco-complexes // Lecture Notes in Civil Engineering, 2022, 181, pp. 535-551 Scopus, https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-030-85043-2_51
7. Павленко, Т., Литвиненко, Т., Пасічна, Т., Зубричев, О. і Єншуєва, Т. (2025) «Інклюзивний аспект формування розумного міста», Просторовий розвиток, (13), с. 148-160. <https://doi.org/10.32347/2786-7269.2025.8.148-160> (Категорія Б)
8. Pavlenko, T., Ryzhova, I., Lytvynenko, T., Zubrychev, O. & Zakharova, S. (2025) The main criteria for evaluating urban areas as barrier-free eco-cities. Architectural Bulletin of KNUCA, (34), 163–177. Retrieved from: <https://doi.org/10.32347/2519-8661.2025.29.11-17> (Категорія Б)
9. ДБН Б.2.2-12:2019 Планування і забудова територій - <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2019/06/B2212-IB.pdf>
10. Постанова Кабінету Міністрів України від 26.05.2021 № 532 «Про затвердження Порядку функціонування національної інфраструктури геопросторових даних» - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/532-2021-%D0%BF#Text>
11. Постанова Кабінету Міністрів України від 14.09.2021 № 548-2011-п “Про затвердження Порядку проведення експертизи містобудівної документації” <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/548-2011-%D0%BF#Text>
12. ДБН Б.2.2-3:2012 Склад та зміст історико-архітектурного опорного плану населеного пункту - <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2017/12/23.1.-DBN-B.2.2-32012.-Sklad-ta-zmist-istoriko-arhitekt.pdf>
13. ДБН Б.2.2-5-2011 Благоустрій територій - <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2017/12/24.1.-DBN-B.2.2-52011.-Planuvannya-ta-zabudova-mist-sel.pdf>
14. Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, головним чином як оселища водоплавних птахів https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_031#Text
15. Конвенція ООН про боротьбу з опустелюванням <https://mepr.gov.ua/content/konvenciya-oon-pro-borotbu-z-opustelyuvanniam-u-tih-krainah-shcho-poterpayut-vid-seryoznoi-posuhi-taabo-opustelyuvannya.html>
16. Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>

17. «Трансформація нашого світу: Порядок денний сталого розвитку на 2030 рік» Резолюція ООН 70/1 від 25.09.2015 р. <https://ips.ligazakon.net/document/MU15167>
18. Європейська ландшафтна конвенція [Електронний ресурс] // Сайт «Ліга-закон». Режим доступу http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/MU00247.html.

Нормативно-правові акти

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червн. 1996 р. № 254к/96-ВР. Редакція від 01.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
2. Земельний кодекс України: Закон України від 25 жовтня 2001 року № 2768-III. Редакція від 08.08.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#top>
3. Про землеустрій: Закон України від 22 травня 2003 року № 858-IV. Редакція від 08.08.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/858-15#top>
4. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України 21 травня 1997 року № 280/97-ВР. Редакція від 08.08.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр#top>
5. Про службу в органах місцевого самоврядування : Закон України 7 червня 2001 року № 2493-III. Редакція від 01.08.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14#top>
6. Про державну службу : Закон України від 10 грудня 2015 року № 889-VIII. Редакція від 01.01.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#top>
7. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13 січня 2011 року № 2939-VI. Редакція від 08.08.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#top>
8. Про схвалення Стратегії комунікації з питань європейської інтеграції України на період до 2026 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2022 року № 1155-р. Редакція від 13.04.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1155-2022-p#top>
9. Закон України від 13.04.2020 № 554-IX «Про національну інфраструктуру геопросторових даних» - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/554-20#Text>
10. Постанова Кабінету Міністрів України від 01.09.2021 № 926 «Про затвердження Порядку розроблення, оновлення, внесення змін та затвердження містобудівної документації» - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/926-2021-%D0%BF#Text>
11. Постанова Кабінету Міністрів України від 09.06.2021 № 632 «Про визначення формату електронних документів комплексного плану просторового розвитку території територіальної громади, генерального плану населеного пункту, детального плану території» - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/632-2021-%D0%BF#Text>
12. Постанова Кабінету Міністрів України від 02.06.2021 № 654 «Про затвердження Класифікації обмежень у використанні земель, що можуть встановлюватися комплексним планом просторового розвитку території» - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/654-2021-%D0%BF#Text>
13. Постанова Кабінету Міністрів України від 28.07.2021 № 821 «Про внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України» - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/821-2021-%D0%BF#Text>
14. Постанова Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 р. № 1272 “Про затвердження Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров’я населення” - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1272-2020-%D0%BF#Text>

15. Постанова Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695-2020-п «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки»-
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>
16. Постанова Кабінету Міністрів України від 28.07.2021 р. № 853 “Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на розроблення комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад”
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/853-2021-%D0%BF#Text>

19. Інтернет-ресурси

1. Сторінка курсу на платформі Moodle: <https://dist.nupp.edu.ua/user/index.php?id=7367>
2. Офіційний веб-сайт Президента України URL: <https://www.president.gov.ua/>
3. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України URL: <http://www.rada.gov.ua>
4. Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України URL: <http://www.kmu.gov.ua>
5. Офіційний веб-сайт Асоціації міст України URL: <http://www.auc.org.ua/>
6. Офіційний веб-сайт Реформи децентралізації влади URL: <http://decentralization.gov.ua/>